

VERKLARING VAN VERHOOR VAN GETUIGE-DESKUNDIGE

Naam: Herman Robert van Gunsteren

Geboortedatum: 16 december 1940

Geboorteplaats: Den Haag

Beroep: professor politieke theorieën en rechtsfilosofie

De getuige-deskundige heeft het volgende verklaard:

Er zijn drie soorten burgerschap:

- 1) individualistisch
- 2) republikeins
- 3) communautair (gemeenschappen)
- 4) neo-republikeins

Er moet in de samenleving ruimte zijn voor “lastige” burgers. Ook een minderheid van één moet de mogelijkheid krijgen om zich een meerderheid te verwerven. Daarom is het recht op demonstratie en vrijheid van meningsuiting ook belangrijk.

Ik spreek over het algemeen van demonstranten en niet van “wappies.” Dit woord wordt in mijn artikel gebruikt om aan te duiden dat dit een woord is dat in de samenleving wordt gebruikt.

Een dictator is iemand die zeggenschap heeft over een bepaald onderwerp. Een brandweercommandant is volgens die definitie ook een dictator. Men neemt beslissingen binnen zijn/haar bevoegdheden. Een dictator wordt echter een tiran wanneer hij/zij zelf besluit wanneer en hoelang bepaalde dingen noodzakelijk zijn.

Ik zie dergelijke tirannieke neigingen in de politiek sinds 9/11. Mensen die verdacht worden, worden constant op hun huid gezeten. Met staatstirannie bedoel ik dat de politiek zich buitengewone bevoegdheden toe-eigent en zelf bepaalt voor hoe lang zij die mag behouden.

Noodmaatregelen treffen de ene persoon meer dan de ander. Er ontstaat een ongelijke verdeling. Men kan niet voor altijd doorgaan met het volk iedere week opnieuw vertellen wat zij wel en niet mogen doen. Er ontstaat dan een permanente uitzonderingssituatie.

Er worden maatregelen genomen met als doel preventie in plaats van bestrijding. Dat is problematisch, omdat men dan altijd kan zeggen dat de situatie zonder maatregelen nog veel erger zou zijn geweest.

Mensen die gezien worden als “risicoburgers” (burgers van wie verwacht wordt dat ze moeilijkheden zouden kunnen veroorzaken) worden in de gaten gehouden. Dat is kwalijk, omdat mensen in principe vrij zijn om te doen wat zij willen. Demonstraties moeten plaats kunnen vinden op een plek waar genoeg mensen kunnen zien dat er een demonstratie gaande is. Dat is de juridische standaard. Demonstraties kunnen in principe op een bepaalde locatie verboden worden, mits er een andere plek is die zichtbaar genoeg is. Er is een situatie denkbaar waarin er sprake is van een dusdanig groot onrecht, dat men bewust en zichtbaar de wet overtreedt. Dat heet burgerlijke ongehoorzaamheid. Dat is echter momenteel niet het geval. Ik vind het onverstandig wanneer demonstranten alsnog gaan demonstreren op plaatsen die door de overheid zijn verboden.

Met betrekking tot het geweld van de politie zeg ik het volgende: deze situaties moeten zorgvuldig worden bekeken. De politie moet optreden in moeilijke situaties. Daarop zijn ze getraind. Als er iets mis gaat bij hun optreden, zouden zij een onderzoek daarnaar moeten verwelkomen. Zij kunnen verbeteren door hun eigen falen te onderzoeken. Soms zal dan blijken dat dat proportioneel was en dat ze niet anders konden. Het onderzoek mag zichtbaar gemaakt worden.

Hoe meer de tijdelijke wet COVID-19 verlengd wordt, des te meer er van een uitzonderingssituatie een permanente situatie gemaakt wordt. Dat lijkt me niet de bedoeling. Als men hiervan een voortdurende uitzonderingstoestand wil maken, moet men de hele samenleving gaan herindelen. Wanneer we het bijvoorbeeld hebben over de avondklok: hierover zei premier Rutte aanvankelijk nog dat het een draconische maatregel was die zo snel mogelijk weer weg moest. Echter werd deze telkens weer verlengd. Zo zien we hoe dit kan afglijden.

Voor elke maatregel moet een rechtvaardiging bestaan dat deze op dit moment heel hard nodig is. De bewijslast rust bij de overheid. Nu hebben we een pakket aan maatregelen en wordt eens in de zoveel tijd bekeken welke losgelaten kunnen worden. Dat is niet hoe het hoort te zijn. Wat er zou moeten gebeuren, is dat iedere keer weer opnieuw bekeken moet worden welke maatregelen nog mogen worden verlengd. Elke maatregel moet dan opnieuw gerechtvaardigd worden. De normale toestand is niet een set maatregelen. De normale toestand is geen maatregelen. Deze situaties worden echter omgedraaid. We zien hetzelfde gebeuren bij maatregelen met betrekking tot terreurbestrijding. Deze maatregelen zijn quasi-permanent geworden. Daarvoor moeten we uitkijken. We moeten echt van deze maatregelen af. Er wordt voor ons beschreven hoe we elkaar mogen begroeten, wanneer we een mondkapje moeten dragen, hoeveel mensen we thuis mogen ontvangen etc. Op de lange termijn kan men zo niet leven. Het blijkt overigens ook dat de overheid en de GGD de enorme toestroom aan data en gegevens helemaal niet kunnen verwerken. Maatregelen moeten soms genomen worden, maar het zijn ondingen. De bewijslast rust bij degene die de verlenging wil. Ik ben bang dat de maatregelen nu als de normale toestand gezien worden, en daardoor de opheffing ervan gerechtvaardigd moet worden in plaats van andersom.

Ik ben het met de tegenstanders van de maatregelen eens dat de vrijheid in gevaar is. Echter vind ik niet dat de situatie ernstig genoeg is om burgerlijke ongehoorzaamheid te rechtvaardigen. Ik denk ook dat de situatie zal verbeteren wanneer genoeg mensen gevaccineerd zijn.

Ik ben van mening dat de overheid te snel de kant van een testsamenleving op gaat. Dit is in feite een nieuwe maatregel. Ik vind dat verdrietig. Ook vind ik de ziekte COVID-19 hiervoor niet ernstig genoeg. Feit is dat de meeste mensen er gewoon doorheen komen. Als het cholera was geweest, zou het nog anders zijn.

Ik heb ook grote waardering voor de vaccinproducenten die deze nieuwe vaccins hebben gemaakt. De wetenschappelijke uitwisseling heb ik fascinerend gevonden. Ik heb dan ook vertrouwen in deze vaccins. Ik ben echter ook van mening dat er geen drang mag zijn om te vaccineren. Een situatie waarin men zonder vaccinatie de toegang tot de volledige samenleving wordt ontzegd, is dus niet acceptabel. Dat is isoleren van medeburgers, en dat mag men niet doen. Ik vind dat buiten proportie. Het eisen van een test of vaccinatiebewijs voor bijvoorbeeld het theater is dan ook een maatregel die tijdelijk genomen kan worden, maar die absoluut geen permanente toestand mag worden.

Leiderdorp
8 mei 2021

Voorgelezen en ondertekend,

.....

Herman Robert van Gunsteren

.....

Drs. Pieter Kuit